

LEGEA MUNTELUI

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art.1 (1) Munții României constituie patrimoniu național de importanță strategică .

(2) Legea Muntelui stabilește liniile esențiale ale politicilor ce vizează arealul montan, cu rol de susținere a strategiei naționale de dezvoltare a zonei montane, prin stabilizarea populației, punerea în valoare a resurselor și protecția mediului montan, acordând-se prioritate nevoilor populației și conservării tradițiilor economice în echilibru cu normele ecologice.

(3) Munții României dețin importante resurse și reprezintă spațiul de existență umană necesar a fi protejat, având rol de susținere a echilibrului ecologic și a numeroase activități fundamentale, benefice întregii națiuni, precum și de promovare a diversității și menținerii identității sociale și culturale și a tradițiilor populațiilor locale.

(4) Zona montană reprezintă un exemplu de habitat descentralizat și constituie o alternativă la concentrările urbane iar prin peisajele și calitatea produselor montane poate contribui constant la menținerea și ameliorarea sănătății populației citadine.

(5) Zona montană a României, reprezentând peste o treime din teritoriul național, este entitate geografică, economică și socială distinctă, iar exploatarea resurselor naturale se efectuează numai în concordanță cu interesul național și cu respectarea condițiilor de refacere și ocrotire a mediului înconjurător precum și cu menținerea echilibrului ecologic.

(6) Salvagardarea și valorificarea zonelor montane sunt obligatorii pentru autoritățile administrației publice centrale și locale.

(7) Zona montană face parte din categoria zonelor defavorizate de factori naturali, economici și sociali, definite astfel și prin legea fondului funciar, datorită altitudinilor, pantelor, temperaturilor mai scăzute, fertilității slabe a terenurilor agricole, sezonelor agricole mai scurte, consumurilor mai mari de energie și randamentelor mai reduse, distanțelor și stărilor de izolare mai accentuate, față de zonele de câmpie și colinare.

(8) Populația din zona montană este adaptată biologic pentru a putea face față condițiilor mai grele de viață și de producție, cu eforturi fizice, consumuri de energie și cheltuieli mai mari față de populația urbană și rurală din zonele de câmpie și colinare, exercitând activități cu eficiență limitată datorită fertilității reduse a solului și posibilităților limitate de utilizare a mecanizării.

(9) Această populație suportă handicapuri naturale de care nu poate fi făcută responsabilă și are drepturi legitime la compensații din partea națiunii.

(10) Identitatea și specificitatea zonei montane sunt recunoscute de națiune și luate în considerare de către stat, instituțiile publice și colectivitățile teritoriale.

Art.2 Guvernul va întreprinde măsurile necesare protecției și dezvoltării populației și mediului montan, în acord cu principiile stabilite de instanțele internaționale europene și mondiale pentru dezvoltarea montană durabilă și va solicita, odată cu integrarea în Uniunea Europeană, recunoașterea și sprijinirea obiectivelor prezentei legi în deciziile de politică agricolă și de dezvoltare durabilă cu aplicabilitate regională.

Art.3 Județele contribuie la protecția și valorificarea zonelor de munte aflate pe teritoriul lor de administrare, prin intervenții speciale evidențiate prin proiecte și programe județene și locale de dezvoltare și prin promovarea de proiecte de acte normative, când din studiile efectuate rezultă fenomene accentuate de renunțare la unele activități montane și chiar la locuirea muntelui, de depopulare a unor sate sau comune și de degradare a mediului, sau fenomene de suprapopulare demografică și afectarea semnificativă a nivelului de trai a populației.

Art.4 Constituie intervenții speciale pentru munte acțiunile coordonate îndreptate spre dezvoltarea globală a muntelui, prin protejarea și valorificarea calităților ambientale și a potențialului endogen propriu habitatului montan, acțiuni desfășurate în profil teritorial, economic, social, cultural, ecologic și al tradițiilor locale.

Art.5 (1) Dispozițiile cu caracter general sunt adaptate, după nevoi, la specificul muntelui.

(2) Planurile naționale vor cuprinde dispoziții distincte privind dezvoltarea, amenajarea și protecția muntelui.

(3) În fiecare județ care are pe teritoriul său zonă montană, planul județean va cuprinde dispoziții distincte privitoare la dezvoltarea economică, socială și culturală, în zona montană. Consiliile județene consultă comitetele județene ale zonei montane interesate de dispozițiile ce urmează a fi luate în considerare și eventual asupra modificării acestora.

(4) Acțiunile statului în favoarea dezvoltării economice, sociale și culturale a diferitelor bazine, văi sau masivi muntoși, au prioritate.

CAPITOLUL II

Principii și obiective ale politicii montane

Art.6 Politica montană are ca scop să asigure valorificarea durabilă a resurselor muntelui și să permită populației montane să atingă un nivel de viață corespunzător celorlalte regiuni, care nu sunt montane.

Art.7 Principiile politicii de dezvoltare a zonei montane sunt:

a) valorificarea optimă a resurselor proprii, prin mobilizarea simultană și echilibrată a resurselor agricole și forestiere, artizanale, industriale și energetice, prin diversificarea activităților economice și sociale, practicarea turismului și agroturismului în condiții de protecție a echilibrelor biologice și ecologice;

b) Înfăptuirea unor politici locale de dezvoltare a zonei montane care vor întări eficacitatea acțiunilor sectoriale și vor veghea la sprijinirea și coordonarea acestora pentru integrarea în politica montană globală.

c) recunoașterea dreptului la o dezvoltare specifică și la luarea în considerare a diferențierilor în baza cercetării, inovației și adaptării la nivel național și local a prevederilor legislative și măsurilor generale, în situațiile în care particularitățile montane le justifică;

d) adaptarea și îmbunătățirea echipamentelor și serviciilor pentru a se pune la dispoziția populațiilor de la munte mijloacele materiale, ca prestații comparabile cu cele accesibile în zonele mai favorizate;

e) susținerea cu prioritate a programelor de dezvoltare durabilă, integrată, angajate de către colectivitățile locale și alți parteneri economici și sociali, la nivel local, intercomunal - pe bazine, văi, districte, județe sau pe masivi muntoși.

Art.8 (1) Obiectivele politicii montane, bazate pe Carta europeană a regiunilor de munte, sunt:

a) recunoașterea regiunilor de munte și a specificului lor;

b) recunoașterea entității geografice a fiecărei regiuni de munte spre a se evita ca împărțirile administrative să reprezinte obstacole în aplicarea politicii montane;

c) stabilizarea populației indigene și combaterea migrației tineretului dinspre zona de munte;

d) menținerea și îmbunătățirea serviciilor publice de bază;

e) implantarea sau modernizarea infrastructurilor și a echipamentelor necesare asigurării calității vieții populației și dezvoltării;

f) prezervarea terenurilor agricole, păstrarea și modernizarea activităților industriale și artizanale tradiționale și introducerea de noi industrii și tehnologii nepoluante;

g) dezvoltarea sectorului terțiar și în special a activităților de turism și agroturism, ca mijloc complementar pentru modul de viață tradițional;

h) păstrarea identității și extinderea valorilor culturale specifice zonei de munte.

(2) Aceste obiective se vor realiza în spiritul respectului față de mediul înconjurător, având în vedere o apreciere de ansamblu a resurselor naturale și umane și promovând un echilibru între dezvoltarea economică și cerințele ecologice.

CAPITOLUL III Delimitarea zonei montane

Art.9 Teritoriile și localitățile montane sunt delimitate în baza criteriilor ce vizează altitudinea, înclinația pantelor, temperaturile medii anuale, perioadele de vegetație, preponderența creșterii animalelor, stările de izolare ș.a. și se aprobă prin hotărâre de guvern. Eventuale modificări ulterioare pot fi aprobate în baza constatărilor unei comisii de specialitate, ce se va constitui în acest scop, având în componență reprezentanți ai Agenției Naționale a Zonei Montane, Ministerului Agriculturii și Alimentației și Ministerului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului.

Art.10 Prin localități montane se înțeleg municipiile, orașele, comunele, situate în zona de munte, integral sau parțial, conform criteriilor de delimitare a zonei montane.

Localitățile și gospodăriile montane vor fi încadrate pe grade de dificultate ce se vor stabili prin instituții de specialitate, și vor fi aprobate prin hotărâre de guvern.

CAPITOLUL IV

Instituții și organisme specifice zonei montane

Art.11 (1) Pentru protecția și dezvoltarea zonei de munte se înființează ca departament specializat, cu buget distinct, în subordinea guvernului, Agenția Națională a Zonei Montane. Structura și funcționarea acesteia se va reglementa prin hotărâre de guvern.

(2) Agenția Națională a Zonei Montane are în subordine oficii județene pentru dezvoltare montană, având în teritoriu și în subordine districte pentru dezvoltare montană, a căror nominalizare se va realiza prin hotărâre de guvern.

(3) Districtele pentru dezvoltare montană își exercită atribuțiile la nivelul unui grup de localități montane apropiate geografic, constituind bazine, văi sau grupări de localități având caracteristici geo-climatice și tradiții asemănătoare și care, în dezvoltarea lor, pot avea interese comune.

(4) Nominalizarea și componența districtelor pot fi modificate, la cererea consiliilor locale, cu acordul Oficiului județean pentru dezvoltare montană, al Prefecturii și al Agenției Naționale a Zonei Montane, prin hotărâre de guvern.

(5) Obiectivele principale ale Agenției Naționale a Zonei Montane sunt:

a) să acorde asistență tehnică, specializată, altor instituții și organisme guvernamentale și neguvernamentale, centrale și locale;

b) să asigure o conlucrare interdepartamentală în vederea acțiunilor preventive, necesare protecției și dezvoltării zonei montane;

c) să elaboreze și să aplice criterii pentru delimitarea zonelor montane;

d) să inițieze acte normative sau să avizeze acte normative ale căror efecte se răsfrâng în zona de munte;

e) să sprijine activitățile de elaborare și de aplicare a programelor și proiectelor de dezvoltare în zona montană, acordând o atenție deosebită și sprijinind crearea organizațiilor profesionale ale agricultorilor de munte, cooperativelor de producători, asociațiilor aleșilor muntelui, sindicatelor agricultorilor și comunităților montane, altor forme de asociere cu scopul susținerii aplicării politicii montane în sensul nevoilor și aspirațiilor societății montane.

f) să reprezinte interesele zonei montane în raport cu alte instituții și organisme naționale și să reprezinte zona de munte a României în raporturile internaționale.

(6) Personalul angajat în cadrul Agenției Naționale a Zonei Montane și unitățile din teritoriu beneficiază de un "spor de munte" de 25% calculat la salariul de bază.

Art.12 Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, Ministerul Funcției Publice, Ministerul Culturii, Agenția Națională de Dezvoltare Regională, Autoritatea Națională pentru Turism, Agenția Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, alte instituții centrale implicate în zona montană, își vor crea compartimente de

specialitate pentru zona de munte și vor coopera cu Agenția Națională a Zonei Montane, împreună cu reprezentanțele lor teritoriale, pentru conceperea și executarea de planuri și acțiuni comune destinate protecției și dezvoltării mediului montan și pentru elaborarea de programe și proiecte locale, integrate, de dezvoltare în zona montană. Modalitățile de cooperare se vor stabili prin protocoale de colaborare ce se vor încheia între instituțiile menționate și Agenția Națională a Zonei Montane și care vor putea fi revizuite periodic după cerințe.

Art.13 (1) Pentru cercetarea științifică aplicativă multidisciplinară, specializată pentru zona montană se înființează Institutul Național de Montanologie, în subordinea Agenției Naționale a Zonei Montane. Structura și funcționarea acestuia se vor reglementa prin hotărâre de guvern.

(2) Institutul Național de Montanologie având rol de cercetare - dezvoltare, de transfer tehnologic a cunoștințelor dobândite prin cercetare spre gospodăriile producătorilor agricoli din zona montană și spre sistemele de învățământ și formare, destinate zonei montane, își va organiza în teritoriul montan filiale, ca stațiuni de cercetare montană cu profil de cercetare aplicativă.

(3) Institutul Național de Montanologie va beneficia de alocații și fonduri de investiții de la bugetul statului, pentru dezvoltarea activităților proprii și ale filialelor sale, care vor fi aprobate prin hotărâri ale guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Zonei Montane.

Art.14 (1) Pentru formarea cadrelor de specialitate, se înființează Centrul de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați, ca instituție bugetară, în subordinea Agenției Naționale a Zonei Montane.

(2) Centrul de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați "CEFIDEC" beneficiază de dreptul de a-și dezvolta activități de autofinanțare și a utiliza eventualele venituri proprii sau alte fonduri provenite din donații și sponsorizări, în scopul îmbunătățirii și lărgirii activităților sale de formare, cercetare, inovație și proiectare.

(3) Ministerul Agriculturii și Alimentației va asigura trimiterea cadrelor cu atribuții privind dezvoltarea rurală în zonele de munte la cursuri de specializare, prin protocol încheiat cu Centrul de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați, alocând sumele necesare în bugetele anuale ale instituțiilor sale din județele cu zonă montană.

(4) Cadrele de specialitate din rețeaua Agenției Naționale a Zonei Montane și Ministerului Agriculturii și Alimentației care-și desfășoară activitatea în/sau pentru zona montană, prin atribuții de serviciu, beneficiază pentru perioada desfășurării perfecționării lor în cadrul CEFIDEC, de o indemnizație care să acopere costul transportului, diurnei și cazării în cadrul organizat, propriu, al CEFIDEC. Sumele necesare vor fi prevăzute în bugetele instituțiilor din rețelele județene ale Ministerului Agriculturii și Alimentației de la nivelul județelor cu zonă montană și în bugetul Agenției Naționale a Zonei Montane.

(5) Centrul de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați, va putea utiliza cadre de înaltă performanță cu asigurarea cheltuielilor de transport, cazare și plata orelor prestate la tarifele maxime prevăzute de lege pentru cadrele universitare.

Art.15 (1) La nivelul districtelor pentru dezvoltare montană, se vor organiza centre de instruire permanente, pentru producătorii agricoli montani, de către Ministerul Agriculturii și Alimentației în colaborare cu Agenția Națională a Zonei Montane.

(2) Aceste centre vor fi finanțate de Ministerul Agriculturii și Alimentației, de Agenția Națională a Zonei Montane, direcțiile generale pentru agricultură și alimentație și de consiliile județene din județele cu zonă montană.

Art.16 La nivelul județelor cu zonă montană se vor constitui asociații ale aleșilor muntelui, formate din membrii consiliilor locale și reprezentate de primari, având statut propriu și care, la nivel național, vor constitui Asociația Națională a Aleșilor Muntelui al cărei președinte, ales, va face parte din Consiliul Național al Muntelui.

Art.17. (1) La nivelul districtelor montane se vor înființa federații ale agricultorilor de munte, cu filiale comunale, având statut propriu și personalitate juridică dobândită prin hotărâre judecătorească, care vor beneficia de ajutoare financiare de pornire.

La nivel național, acestea vor constitui Confederația Națională a Agricultorilor de Munte. Președintele acesteia este membru de drept al Consiliului Național al Muntelui.

(2) În cadrul comunităților montane uniunea de interese a unor grupuri distincte de producători se va putea realiza prin organizarea de asociații cooperative de transformare și/sau valorificare a resurselor montane, precum și în asociații țărănești de credit și economii, care pot fi membre ale federațiilor locale ale agricultorilor de munte.

Art.18 La nivelul districtelor montane se constituie comitetul de district montan, având ca președinte primarul localității de reședință a districtului pentru dezvoltare montană.

Art.19 (1) Pentru înfăptuirea strategiei și politicii montane în România se constituie Consiliul Național al Muntelui, prezidat de Primul Ministru, care poate delega pe ministrul agriculturii și alimentației pentru a-l reprezenta în activitățile curente.

(2) Consiliul Național al Muntelui are rol consultativ, stabilind modalitățile de intervenție și condițiile de atribuire a ajutoarelor acordate de Fondul Național de Susținere a Muntelui și din alte surse.

(3) Din componența Consiliului Național al Muntelui fac parte conducătorii principalelor instituții centrale implicate în zona montană și ai organizațiilor naționale reprezentative pentru populația muntelui, prefectii și președinții consiliilor județene, din județele cu zonă montană, senatori și deputați din județe cu zone montane, cu activitate deosebită în cadrul grupului parlamentar de sprijin pentru zona montană, oameni de știință și personalități recunoscute.

(4) Secretariatul Consiliului Național al Muntelui este asigurat de un birou ce va funcționa pe lângă Agenția Națională a Zonei Montane.

(5) Lista cu membrii Consiliului Național al Muntelui și regulamentul de organizare și funcționare se aprobă prin decizie a Primului Ministru la propunerea Agenției Naționale a Zonei Montane.

(6) La nivelul județelor cu zonă montană, se constituie Comitetul județean al zonei montane, condus de prefect, și având în componență președintele Consiliului județean, directorul oficiului județean pentru dezvoltare montană, directorul general al direcției generale pentru agricultură și alimentație, directorul filialei ROMSILVA, inspectorul general al Inspectoratului Școlar, președinții federațiilor agricultorilor de munte, ai asociațiilor județene ale aleșilor muntelui și ai sindicatelor agricultorilor și comunităților montane, alți conducători ai principalelor instituții și organisme județene guvernamentale și neguvernamentale interesate în zona montană, oameni de știință, cultură, senatori, deputați și consilieri județeni.

(7) Lista cu membrii Comitetului județean al zonei montane se propune de Oficiul județean pentru dezvoltare montană și se aprobă prin decizie de Prefect.

(8) La nivelul unor masivi muntoși, al căror teritoriu este aparținător unor județe diferite, pentru reglementarea unor acțiuni de interes comun se constituie o Comisie de Masiv, care va fi formată din președinții comitetelor județene pentru zona montană,

președinții consiliilor județene, directorii oficiilor județene pentru dezvoltare montană, președinții asociațiilor județene ale aleșilor muntelui, din județele direct interesate.

Art.20 La nivelul Parlamentului va fi constituit un grup parlamentar pluripartinic de sprijin pentru zona montană.

Art.21. Orice activitate ce va purta în denumire mențiunea "munte" se va desfășura cu avizul și sub supravegherea Agenției Naționale a Zonei Montane.

CAPITOLUL V

Amenajarea și protecția spațiului montan. Reguli de urbanism.

Art.22. (1) Amenajarea teritoriului din zona montană va fi orientată spre punerea în valoare a resurselor naturale, materiale și umane și asigurarea unei dezvoltări economice echilibrate care să permită dezvoltarea durabilă.

(2) Sistemul de amenajare a teritoriului montan va ține cont de prioritățile și nevoile populației montane.

(3) Se va asigura estetica, calitatea și funcționalitatea construcțiilor ținând cont de perspectivele dezvoltării turismului și agroturismului și ale creșterii animalelor în condiții de eficiență sporită, acordându-se atenție amplasării construcțiilor astfel încât să poată fi valorificat și peisajul.

(4) Se va asigura renovarea și modernizarea construcțiilor, recuperarea celor abandonate, respectând estetica, stilul și materialele tradiționale.

(5) Aceste reguli sunt aplicabile oricărei persoane fizice sau juridice, pentru executarea oricăror lucrări, construcții, defrișări, plantări, instalări și lucrări diverse, pentru deschiderea de cariere, cercetarea exploatarea minereurilor, crearea parcelărilor și deschiderea terenurilor pentru camping, alte amenajări sportive și de agrement, realizarea echipărilor mecanice, amenajarea pistelor, stabilirea instalațiilor pentru protecția mediului înconjurător, care se vor efectua cu avizul și al Agenției Naționale a Zonei Montane prin specialiștii de la nivelul oficiilor și districtelor de dezvoltare montană.

(6) Planurile generale de urbanism vor cuprinde și gospodăriile sau fermele izolate din teritoriul montan.

(7) Autorizarea construcțiilor de gospodării sau grajduri în zona montană se va face cu avizul și al Agenției Naționale a Zonei Montane, prin cadre de specialitate de la oficiile și districtele pentru dezvoltare montană.

Art.23 Principii de protecție și amenajare a zonei de munte:

- a) ocrotirea pământurilor destinate activităților agricole pastorale și forestiere ;
- b) ocrotirea spațiilor, peisajelor și mediului montan prin avizarea documentațiilor de amenajare și dezvoltare urbanistică;

- c) dezvoltarea urbanistică trebuie să se realizeze în continuarea orașelor, comunelor, satelor sau cătunelor, existente, în afara cazurilor în care respectarea dispozițiilor sus-menționate sau protecția contra riscurilor naturale impun delimitarea noilor cătune, integrate în împrejurimi;

- d) dezvoltarea turismului montan; concepția, localizarea și realizarea construcțiilor noi trebuie să respecte calitatea peisajelor și echilibrele naturale;

- e) amenajarea de drumuri noi, cu vedere panoramică, sub limita forestieră, cu excepțiile justificate de considerente privind apărarea națională și legăturile internaționale;

- f) ocrotirea în conceptele de sistematizare a spațiilor naturale remarcabile, peisajelor, lacurilor, peșterilor, cheilor, ghețarilor, turbăriilor, terenurilor mlăștinoase, locurilor de practicare a alpinismului și de caiac-canoe, cursurilor de apă mici și mijlocii încă neafectate de poluare și care pot fi conservate în starea lor naturală împreună cu împrejurimile lor și definirea modalităților de ocrotire a acestora;

- g) elaborarea de recomandări speciale de către comitetele județene pentru zona montană și de comisiile de masivi, după caz, pentru zonele sensibile și sectoarele de munte înalt;

- h) consultarea consiliilor locale și districtelor pentru dezvoltare montană la elaborarea planurilor de ocupare a solurilor.

CAPITOLUL VI

Dezvoltarea activităților agricole pastorale și forestiere

Art.24 Guvernul, urmând principiile Cartei Europene a regiunilor de munte se obligă:

- să asigure tipuri de dezvoltare agricolă adaptate condițiilor montane acceptând un efort special de cercetare, conform potențialului, constrângerilor și tradițiilor muntelui, difuzând prin structurile existente și sistemul de învățământ cunoștințele și rezultatele, cu prioritate în teritoriul montan, spre gospodăriile țărănești;

- să organizeze o politică agricolă diferențiată favorizând creșterea animalelor și economia producerii laptelui în microzonele fără posibilități suficiente de producții alternative;

- să promoveze producții de calitate și să sprijine luarea în considerare a acestor producții;

- să asigure practicarea unor politici preventive de protecție socială a producătorilor agricoli și de dezvoltare durabilă a agriculturii, prin acordarea de indemnizații compensatorii de handicapuri naturale, vizând cu prioritate speciile bovină și ovină și fânețele naturale, după sistemul practicat în țările cu munți din Uniunea Europeană, prin plăți directe.

- să asigure păstrarea terenurilor agricole și pastorale prin elaborarea de dispoziții în acest scop;

- să interzică orice acțiuni sectoriale sau de altă natură care ar putea restrânge activitățile economice tradiționale în defavoarea populației montane;

- să elaboreze măsuri speciale pentru finanțarea instituțiilor și funcționarea serviciilor colective de asistență tehnică pentru agricultori și grupările lor ținând cont de handicapurile agriculturii montane;

- să faciliteze în măsura necesității și priorităților investițiile în zona montană și pluriactivitatea, prin corelarea activităților economice.

Art.25. Pentru ca activitățile agricole să rămână ocupația de bază a populației montane se vor crea condiții adaptate pe plan național sau județean, în cadrul strategiei de dezvoltare a zonei montane.

Statul va asigura echilibrul între sectoare, mai ales între agricultură și silvicultură, prin crearea de instituții și elaborarea de acte normative specifice populației, mediului și dezvoltării zonei montane, prin crearea de pârghii financiare în vederea realizării proiectelor regionale și locale de dezvoltare, pentru cercetare și instruire, pentru sprijinirea creării și funcționării organizațiilor profesionale ale agricultorilor de munte, a cooperativelor de servicii și pe produs, a organizațiilor neguvernamentale reprezentând societatea civilă montană și pentru intervenții speciale în absența sau insuficiența unor structuri stabile.

Art.26 (1) Conservarea și intensificarea producției vegetale se va realiza prin:

- a) utilizarea eficientă a terenurilor pe principii de folosință și de dezvoltare a unui concept agrosilvic durabil;
- b) regruparea terenurilor agricole dispersate cât mai aproape de reședința de bază a gospodăriei și în orice caz în trupuri cât mai compacte, prin schimburi de parcele între proprietari, realizate prin învoieli liber consimțite, încurajate de cadrele de specialitate și consiliile locale;
- c) asigurarea producătorilor agricoli montani, a gospodăriilor acestora cu unelte, mașini și utilaje adaptate condițiilor montane, creându-se facilități în acest scop;
- d) ameliorarea randamentelor productive la unitate de suprafață, diversificarea și sporirea producțiilor vegetale, cu destinație alimentară pentru om sau de furajare pentru animale, prin utilizare intensivă a întregii resurse de îngrășămintă naturale, furnizate de animale, după tehnologii elaborate de instituții specializate;
- e) ameliorarea compoziției floristice a fânețelor și pășunilor naturale sau cultivate, a conținutului de proteină vegetală, prin creșterea procentului de leguminoase, mai ales a trifoiului și altor specii cu valoare furajeră ridicată și adaptate condițiilor pedo-climatice montane;
- f) evitarea pierderilor datorate conservării tradiționale defectuoase a fânurilor, prin promovarea construirii de fânare pe fânețe și alte metode care să asigure menținerea calității fânurilor o perioadă cât mai îndelungată;
- g) susținerea dezvoltării cu precădere a culturii cartofului, arbuștilor fructiferi, pomiculturii, micilor culturi cerealiere, grădinaritului, culturii plantelor medicinale și ciupercilor comestibile și altor culturi tradiționale, cu arii mai limitate, cum sunt cele de i și cânepă;
- h) ameliorarea de către sau cu sprijinul instituțiilor specializate, a materialului de înmulțire și crearea de soiuri adaptate condițiilor pedo-climatice proprii bazinelor montane, a tehnologiilor de producție, conservare și valorificare și utilizarea, la nivelul minim strict necesar, a substanțelor chimice, astfel încât să se asigure menținerea naturalității și calității producției obținute.

Art.27 (1) Producția animală se va intensifica prin:

- a) ameliorarea randamentelor pe cap de animal și sporirea efectivelor, în limitele asigurării menținerii rezistenței organice față de condițiile de mediu și de creștere și exploatare proprii muntelui și a suportabilității ecologice;
- b) adaptarea sistemelor de reproducție la condițiile muntelui și ameliorarea raselor autohtone, acclimatizate, de bovine, ovine, caprine și cabaline, în limitele posibile în mediul montan, în direcția lapte-carne, respectiv muncă, prin următoarele modalități:
 - reproducție prin însămânțări artificiale, în limita obiectiv posibilă în condițiile montane;

- reproducție naturală, prin presiune cu reproducători cu origine cunoscută, din rasele zonate, obținuți în ferme de elită sau în gospodării particulare, montane. Acești reproducători vor fi cumpărați de statul român și redistribuiți.

c) ameliorarea condițiilor de adăpostire și de igienă, prin modernizări și noi proiecte de grajduri și alte tipuri de adăposturi concepute științific, cu asigurarea apei curente, luminozității, ventilației, platformelor pentru colectarea bălegarului, a bazinelor pentru colectarea purinului și obținerea și utilizarea unor îngrășăminte naturale de calitate cu tehnologii bine cunoscute de utilizatori;

d) ameliorarea tehnologiilor de creștere și exploatare a animalelor și a asistenței sanitar - veterinare ținând cont de specificul muntelui;

e) promovarea unor proiecte de dezvoltare a creșterii animalelor în gospodăriile private, susținute financiar prin alocații, credite avantajoase, scutiri de impozite și alte facilități care să permită creșterea producției marfă și menținerea sau crearea de noi locuri de muncă permanente în gospodăriile țărănești montane;

f) asigurarea păstrării calității laptelui și cărnii prin evitarea introducerii în furajarea animalelor sau pentru conservare a unor substanțe chimice, hormonale sau de altă natură, cu efecte negative asupra calității produsului alimentar montan.

(2) Valorificarea resurselor agricole se va realiza prin dezvoltarea filierelor laptelui, cărnii, fructelor și altor produse și obținerea, diversificarea și comercializarea unor produse de calitate prin:

a) organizarea rețelelor de aprovizionare cu factori de producție și mărfuri de calitate și a celor de colectare, prelucrare și valorificare a producției animaliere și vegetale, pe principiile asociative ale cooperăției, având rol de prevenire, de temporizare sau de combatere a tendințelor monopoliste instalate în/sau pentru zona montană rurală;

b) crearea mărcilor locale, montane, de calitate și a piețelor produselor naturale montane, instituirea unui sistem de control al autenticității și al calității produsului montan, specializat;

c) dezvoltarea de mici industrii locale pentru valorificarea superioară a produselor animaliere secundare ca lăna, pieile, fanerole precum și a produselor vegetale, cu predilecție a cartofului, fructelor, fructelor mici, plantelor medicinale și aromatice.

Art.28. În localitățile de munte având, de regulă, un grad înalt de dispersie al gospodăriilor crescătoare de animale, medicii veterinari încadrați la circumscripțiile sanitar veterinare de asistență își pot menține, la cerere, statutul de salariat de stat, pentru toate activitățile ce privesc aplicarea prevederilor legislației sanitar-veterinare, cu drept de liberă practică pentru asistență și însământări artificiale. Modul de particularizare a activității sanitar veterinare în zonele de munte va fi stabilit prin caietul de sarcini elaborat de Agenția Națională Sanitar-Veterinară și aprobat prin hotărâre de guvern.

Art.29. Dezvoltarea pădurii se va efectua pe principiile ecosistemelor echilibrate, în concepte agro-silvice durabile, prin:

a) dezvoltarea filierei lemnului, a valorificării acestuia prin creșterea valorii adăugate;

b) punerea în valoare a pădurilor montane prin ameliorarea condițiilor de producție și exploatare, diversificarea speciilor și modernizarea sau crearea de căi de acces și de deservire compatibile cu mediul;

c) protecția pădurilor, mai ales a celor de înălțime, împotriva catastrofelor naturale;

d) programe de împădurire în zonele despădurite, cu specii de preferință indigene, evitarea monoculturii și împăduririlor haotice;

e) controlul modului de împădurire naturale, consecință a abandonului exploatării terenurilor agricole montane, în scopul evitării degradării peisajului și pentru rațiuni economice;

f) compensarea neajunsurilor naturale și ecologice ale exploatațiilor forestiere, private și a renunțării de către proprietar la utilizarea potențialului forestier, din rațiuni de protecție a mediului.

Art.30. În zonele de munte, trecerea animalelor prin pădure, spre zonele de pășune, adăpare, pentru adăpost și pășunatul în perimetrul fondului forestier proprietate publică a statului se aprobă de către filialele silvice, direcțiile generale pentru agricultură și alimentație, oficiile pentru dezvoltare montană județene, cu consultarea consiliilor locale, centrelor agricole, ocoalelor silvice, districtelor pentru dezvoltarea montană și reprezentanților crescătorilor de animale. Prin excepție de la prevederile codului silvic, în zonele de munte pășunatul cu bovinele și ovinele în pădurile proprietate publică a statului este permis, în limita reglementărilor silvice.

Art.31. În zonele de munte se pot crea asociații funciare, pastorale, prin regrouparea proprietarilor din zonă care vor include în statutul lor reguli privind asigurarea, amenajarea, întreținerea și gestionarea lucrărilor colective pentru buna utilizare a fondurilor lor.

Art.32. Pășunile din zona montană pentru bovine, ovine, cabaline, pot fi atribuite pentru exploatare, pe cale amiabilă sau în sistem de atribuire, după publicitate, pe bază de concurență, cu avizul prealabil al unei comisii formată din reprezentanți locali ai instituțiilor silvice și agricole și care va fi plurianuală.

La atribuirea spre exploatare a pășunilor se vor evita inconvenientele pentru gestiunea forestieră a fondului.

Atribuirea spre exploatare a pășunilor nu se va face prin sistem concurențial decât după asigurarea cu prioritate a nevoilor populației locale sau din localitățile învecinate.

Excedentul de pășuni va putea fi atribuit spre exploatare cu prioritate unui grup pastoral sau unui agricultor al localității respective. În absența unor solicitări din localitate se va acorda prioritate unor solicitanți din localitățile imediat învecinate.

Închirierea pășunilor se va face pentru cel puțin 10 ani consecutivi, către același grup de agricultori sau aceeași persoană fizică, cu obligații certe de întreținere și exploatare, corecte, a acestor pășuni. Sumele rezultate din închirierea pășunilor vor fi folosite integral pentru lucrările de întreținere și amenajări pastorale. Verificarea respectării obligațiilor contractuale se realizează anual, de un specialist agricol împreună cu un reprezentant al consiliului local. Nerespectarea acestora atrage după sine anularea contractului.

Art.33. (1) În păduri, codri și terenuri pentru împădurire destinate colectivităților, pășunile, atunci când nu sunt rezervate turmelor comune ale locuitorilor, pot fi acordate pentru folosință altor solicitanți, după publicitate, prin decizia colectivității sau a administratorului legal, în calitate de proprietar și în conformitate cu condițiile tehnice hotărâte de o comisie compusă din reprezentanții locali ai ministerelor responsabile de păduri și agricultură.

(2) Atunci când contractele de închiriere ale terenurilor pentru pășunat sunt încheiate prin concurență, prețul fixat pentru arendă se oprește când atinge suma maximă fixată de comisie și acceptată de proprietar. În caz de egalitate de către mai mulți concurenți, cel ce închiriază procedează prin tragere la sorți.

(3) Oricare ar fi modul de încheiere a contractului de închiriere, o prioritate este rezervată agricultorilor care realizează o instalare pentru alți tineri agricultori.

(4) Se acordă prioritate grupurilor pastorale care numără cei mai mulți agricultori.

(5) Stabilirea de către consiliul local a modului de închiriere și repartizare a pășunilor aparținând localităților de munte, se va face cu participarea la luarea deciziilor și acordul reprezentanților agricultorilor, desemnați de aceștia, pentru fiecare sat aparținător, a reprezentanților de specialitate ai direcțiilor generale pentru agricultură și alimentație, județene, de pe raza localității, sau în lipsă a unui delegat stabilit de către direcțiile generale pentru agricultură și alimentație și a unui reprezentant silvic.

(6) Agricultorii locali se pot asocia în grupări pastorale care vor avea prioritate la închirierea pășunilor.

(7) Înainte de constituirea turmelor pentru pășunat și după încheierea sezonului de pășunat, deținătorii de animale vor presta în mod direct sau prin persoane fizice delegate câte una zi de muncă pentru fiecare "unitate vită mare" pentru lucrări de întreținere a pășunilor, în perioadele stabilite de consiliul local.

(8) Taxele de pășunat pe terenurile consiliilor locale și în fondul forestier se negociază de către părți, în funcție de calitatea pajiștilor, iar sumele se vor utiliza obligatoriu pentru lucrări de îmbunătățire a acestora.

Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Apelor Pădurilor și Protecției Mediului vor elabora norme metodologice în acest scop.

Art.34. (1) Terenurile agricole libere de vegetație forestieră aflate în proprietate privată, care au fost împădurite de proprietari, pot fi exploatate de aceștia, fără restricții.

(2) În cazul în care proprietarul nu poate asigura exploatarea agricolă a terenului, statul va sprijini acțiunea de împădurire prin asistență tehnică silvică, procurarea de material săditor și scutirea de impozite a suprafețelor respective până la data intrării în exploatare.

(3) În cazul unei exploatare parțiale sau integrale a masei lemnoase, proprietarii sau moștenitorii legali au obligația de a asigura destinația acestui teren, în scopuri agricole sau silvice, asigurând evitarea degradării peisajului.

(4) Proprietarii acestor terenuri sunt obligați să asigure protecția speciilor de vânat și a păsărilor, contribuind astfel la ameliorarea spațiului ecologic.

Art.35 (1) Pădurile montane vor fi puse în valoare prin îmbunătățirea condițiilor de producție și de exploatare, prin diversificarea speciilor de arbori, evitarea monoculturii și împăduririlor haotice, controlarea mărăcinișurilor, lucrări de igienizare în scopul evitării degradării peisajului, modernizarea, crearea și întreținerea corespunzătoare a căilor de acces, compatibile cu mediul înconjurător și cu necesitățile de deservire a gospodăriilor agricole și turistice.

(2) Statul va sprijini :

a) activitățile privind protecția solului, apei, aerului, restaurarea monumentelor naturale, a peisajelor, conservarea faunei și florei;

b) delimitarea zonelor în care construcțiile, instalațiile, circulația sau alte activități care afectează mediul pot fi limitate, evitate sau interzise;

c) realizarea unor studii și proiecte privind impactul asupra mediului, a procesului de adaptare a infrastructurilor, proiectelor de investiții industriale sau turistice susceptibile să aducă prejudiciu mediului înconjurător;

d) luarea de măsuri eficace împotriva riscurilor naturale, ca avalanșele, torenții, alunecările de teren, incendiile și pentru inventarierea zonelor periculoase;

e) întocmirea de studii pentru stabilirea limitelor ecologice de cultivare a solurilor regiunilor muntoase.

Art.36. Orice persoană fizică sau juridică din localitățile rurale montane, poate cere autorităților dreptul de exploatare pentru parcelele ce pot fi valorificate agricol sau

pastoral, necultivate sau în mod vădit subexploatate, fără temeii, de cel puțin trei ani, prin comparație cu parcele învecinate, exploatate corespunzător.

Recunoașterea acestor terenuri se face de către o comisie locală de specialitate, agro-silvică.

Art.37. În scopul întregirii proprietăților în trupuri cât mai compacte și cât mai apropiate de reședința principală a gospodăriei, pe bază de învoielii liber consimțite între proprietari, Ministerul Agriculturii și Alimentației, împreună cu Agenția Națională a Zonei Montane, cu reprezentanțele lor teritoriale și în colaborare cu consiliile locale și organizațiile profesionale ale agricultorilor vor întreprinde acțiunile necesare pentru organizarea de comisii locale și acordarea de asistență tehnică de specialitate.

CAPITOLUL VII

Dezvoltarea produselor agroalimentare de calitate și protecția produselor tipice de munte

Art.38 (1) Organismele de dezvoltare și cercetare agricolă pentru zona montană, instituțiile tehnice și serviciile de intervenție din sectoarele agricol, zootehnic, sanitar veterinar și alimentar, iau parte la elaborarea programelor specifice pentru producțiile agricole de munte și pentru promovarea produselor de calitate, în special prin dezvoltarea procedurilor de certificare și denumire.

(2) Indicația de proveniență "montan" ca și referințele geografice specifice zonelor montane, în sensul prezentei legi, cum sunt cele cu numele unui masiv muntos, al unui vârf de munte, al unei văi, bazin sau district montan, al unei comune, sat sau oraș de munte și care însoțesc denumirea "montan", sunt protejate.

(3) Această indicație de proveniență și referințele sale nu pot fi utilizate pentru toate produsele puse pe piață, decât în condițiile fixate prin hotărâre de guvern, cu avizul organismelor profesionale autorizate în materie de certificare a calității și care precizează mai ales tehnicile de fabricație, locul fabricării și proveniența materiilor prime, permițând utilizarea referințelor geografice.

(4) Pentru produsele agroalimentare ce poartă deja denumirile în sensul sus-menționat, se va urma procedura de atestare fixată prin hotărâre de guvern, fără a se provoca confuzie în cazul referințelor geografice deja utilizate pentru produsele cu denumire de origine.

(5) Prin "produse naturale montane" se înțeleg acele produse agroalimentare ce se realizează în zona montană în baza furajelor obținute prin îngrășăminte naturale, precum și alte categorii de produse ce-și păstrează condiția naturală.

Prin "produse biologice montane" se definesc acele produse obținute în zona montană prin metodele agriculturii biologice.

Ambele categorii se vor încadra în normele prevăzute de caiete de sarcini omologate.

(6) Produsele agro-alimentare ale zonelor montane pot purta, pe lângă altă denumire de origine și calitate și mențiunea "montan" în condițiile stabilite prin hotărâre de guvern.

Art.39 (1) În vederea protejării originalității patrimoniului zonelor montane prin valorificarea produselor protejate se înființează pe lângă Agenția Națională a Zonei Montane, "Registrul produselor de munte" care va autoriza utilizarea mențiunii "produs

natural al muntelui românesc", numai pentru produsele agroalimentare și apa potabilă, inclusiv apele minerale îmbuteliate.

(2) Societățile comerciale, organizațiile profesionale ale agricultorilor de munte, care și-au constituit societăți comerciale sau asociații de producție membre ale acestora, care au obținut înscrierea în Registrul produselor de munte, pot utiliza o diferențiere de preț de vânzare în țară a acestor produse care nu va depăși însă 15% din prețul mediu al unor produse de tip similar obținute în alte zone decât cele montane. Profitul suplimentar astfel obținut va fi repartizat în mod echitabil între transformatori, comercianți și producători, astfel încât minim 80% din acest profit suplimentar să revină producătorilor de materii prime. Când producătorul, transformatorul și comerciantul reprezintă aceeași persoană fizică sau juridică, întregul profit obținut îi revine de drept.

(3) Organizațiile profesionale ale agricultorilor de munte, asociațiile sau federațiile acestora, societățile comerciale din zona montană afiliate la acestea, care au obținut dreptul de a utiliza pentru produsele lor mențiunea "produs natural al muntelui românesc" beneficiază de o reducere de 50% la impozitul pe profit și scutire de taxe vamale la export.

CAPITOLUL VIII

Apă, energie, transport

Art.40 (1) În localitățile din zona montană, comunele, sprijinite de consiliile județene, au obligația să asigure pentru grupe de cel puțin 5 gospodării ce cresc animale, colectarea din surse naturale a apei potabile, în bazin colector. Ramificațiile de la bazinul colector la beneficiari, sunt în sarcina acestora, care vor contribui și cu 20% din valoarea lucrării pentru amenajarea bazinului colector, prin muncă.

Pentru folosirea apei nu se percep taxe.

(2) Energia electrică, produsă în teritoriile montane de mici generatoare acționate în diverse modalități, cum sunt mici centrale hidroelectrice, grupuri electrogene, generatoare eoliene fotovoltaice cu putere electrică de până la 30 kw sau de grupuri electrogene care funcționează cu gaz metan biologic, este scutită de orice impozite și taxe.

(3) În comunele montane, datorită gradului de confort scăzut al mediului, se poate acorda o reducere a prețului energiei electrice furnizate de rețeaua națională, cu 25% față de tarifele generale, pentru consumul casnic și pentru cel legat de activitățile productive și de agroturism.

Pentru satele, cătunele sau gospodăriile izolate, situate la peste 1000 m altitudine sau pentru gospodăriile stabile cu grad accentuat de izolare, situate la peste 800 m altitudine, reducerea poate fi de 50% pe kw/h, față de tarifele generale stabilite pentru energia electrică.

(4) Această reducere se va putea aplica pe baza unor proiecte întocmite de către oficiile pentru dezvoltare montană, avizate de Comitetul județean al zonei montane, prin proiecte de hotărâri ale guvernului, inițiate de prefectul județului respectiv.

Art.41. (1) Pentru procurarea și instalarea de mici centrale hidroelectrice de uz gospodăresc individual sau pentru un grup de gospodării asociate, statul acordă credite cu dobândă subvenționată în proporție de 100%.

(2) Aceste credite se vor putea acorda numai pe bază de proiecte avizate de organele de specialitate abilitate și de oficiile județene pentru dezvoltare montană, instalarea și punerea în funcțiune urmând să fie realizată numai de factori autorizați pentru astfel de lucrări.

(3) Asistența tehnică de specialitate pentru întreținerea și buna funcționare a acestor instalații, va fi asigurată de societățile sau instituțiile locale autorizate.

(4) Pentru finanțarea cheltuielilor de instalare a micilor hidrocentrale ca și pentru legarea gospodăriilor țărănești de la "0" la tensiunea medie a Regiei Naționale de Electricitate, județele sunt delegate să acorde contribuții în valoare de 50% din costul curent al acestor lucrări.

Agenția Națională a Zonei Montane împreună cu Regia Națională de Electricitate vor stabili reducerile acordate la efectuarea acestor lucrări, prin hotărâre de guvern.

Instalațiile astfel autorizate și exploatate sunt de utilitate publică.

Art.42. În zona rurală montană se pot organiza servicii locale de transporturi terestre de persoane, auto sau hipo, cu scutiri sau reduceri de taxe și impozite, de către colectivitățile teritoriale sau grupările acestora, supuse controlului tehnic și de securitate al statului.

CAPITOLUL IX

Protecția mediului montan, parcuri, protecții speciale

Art.43 Proiectele de intervenții pentru salvagardarea și valorificarea mediului prin redresare hidrologică, sistematizare hidroforestieră și utilizare a resurselor de apă se vor include în planurile existente și se vor corela cu legislația în vigoare.

Art.44 (1) Parcurile naționale situate în masivele muntoase răspund de protecția spațiilor naturale sensibile. Reprezentanții autorizați ai acestor parcuri participă la programe de cercetare, de formare, de primire, de animare și de ajutor tehnic.

Acestea pot adera la asociații mixte pentru amenajarea, dezvoltarea sau protecția uneia sau mai multor văi sau părți ale masivului muntos în cauză.

(2) Administratorii acestor parcuri vor asigura educarea corespunzătoare a populației pentru însușirea unei atitudini de îngrijitori de mediu, cu compensații în cazul unor afectări de natură economică, stabilite de comitetele județene ale zonei montane și/sau de comisiile de masivi, după caz, în care vor fi reprezentați.

(3) Planurile și proiectele privitoare la parcurile naționale și a celor naturale vor ține cont întotdeauna de tradițiile și interesele populației locale care nu poate fi stingherită în activitățile sale decât cu asigurarea unor compensații echivalente restricțiilor impuse și acceptate de către populația locală. Administratorii acestor parcuri vor avea în vedere proceduri care să asigure educarea corespunzătoare a populației și însușirea unei atitudini de îngrijitor de mediu, cu compensațiile ce se impun în cazul unor afectări de natură economică. Pronunțarea în stabilirea naturii și a modului de aplicare a unor astfel de compensații este în sarcina comitetelor județene ale zonei montane și/sau a comisiilor de masivi, după caz.

Art.45. În zonele de munte, în absența unor programe de prevenire a riscurilor naturale previzibile, reprezentantul autorizat al statului va autoriza lucrările de construcții și instalații ținând cont de aceste riscuri naturale.

În localitățile montane, primarul poate hotărî interzicerea accesului pe anumite drumuri sau porțiuni de drumuri, pentru a proteja peisajul sau liniștea publică, cu excepția vehiculelor de folosință agricolă sau forestieră.

CAPITOLUL X

Industrie, artizanat, pluriactivitate

Art.46 (1) Pentru locuitorii zonei montane în general și producătorii agricoli cu gospodării de subzistență, în special, este deosebit de necesar să fie asigurate locuri de muncă, pentru a putea face față nevoilor curente ale existenței la munte, prin practicarea unei agriculturi cu timp parțial.

(2) În acest scop va fi favorizată atât menținerea unor industrii tradiționale, cum sunt cele din domeniile extractiv și forestier, cât și instalarea unor industrii din categoriile celor mici și mijlocii, cu tehnologii și valori adăugate cât mai înalte și în armonie cu mediul montan.

(3) La calcularea eficienței economice globale pentru întreprinderile industriale vor fi luate în calcul atât efectul direct al activităților industriale cât și cel indirect al menținerii și sporirii activităților productive agricole, ale gospodăriilor montane.

Art.47 Se va stimula dezvoltarea în zona rurală montană a industriilor mici din categoria celor nepoluante și a atelierelor artizanale care utilizează prioritar materie primă și/sau forță de muncă locală, asigurând obținerea de produse de calitate și valoare adăugată înaltă, prin reduceri de impozit pe profit și terenuri cu 50% și scutiri de impozite pentru primii trei ani de activitate.

Se va stimula producerea și valorificarea locală a produselor forestiere în domeniile construcțiilor de locuințe agricole și turistice, ca și introducerea unor sisteme de încălzire economicoase care să utilizeze deșeuri sau produse lemnoase secundare, contribuind astfel la protecția mediului.

Art.48. În zona montană exercitarea mai multor activități profesionale sub forma diferitelor munci sezoniere sau meșteșuguri specifice muntelui, denumite pluriactivitate, nu va fi obstacol în atribuirea ajutoarelor de către stat.

Contractele cu caracter sezonier încheiate cu populația din localitate care se execută în zona montană, vor conține o clauză de continuitate pentru următorul sezon. Un acord colectiv poate prevedea că orice patron sau cel ce angajează, care a ocupat un salariat într-o muncă sezonieră, trebuie să-i propună o muncă de aceeași natură, pentru același sezon din anul următor, dacă activitatea acestuia a fost corespunzătoare cerințelor și există o continuitate în același profil.

Art.49 Producătorii agricoli care sunt cultivatori sau crescători de animale individuali sau asociați, în zonele montane, membrii ai organizațiilor profesionale de agricultori montani, pot lua în antrepriză lucrări de amenajare și întreținere a teritoriului montan, lucrări de împădurire, construcții de drumuri agro-silvo-turistice, îndiguiri, amenajări hidrografice, protecție față de fenomenele atmosferice și incendiile forestiere, pentru sume până la 50 milioane lei anual, indexabili, folosind exclusiv munca proprie și a familiei, cu mașini și utilaje proprietatea lor.

Federațiile intercomunale, districtuale, montane, pot primi lucrări în antrepriză în valoare de până la 500 milioane lei pe an, indexabili.

Art.50. În cadrul Agenției Naționale a Zonei Montane se înființează "Registrul pentru stimularea investițiilor în zona montană".

Investitorii, persoane fizice sau juridice, români sau străini beneficiază de dreptul de concesiune a terenului de până la 99 ani, de cumpărare a terenurilor construite și de scutire de impozite pe profit și teren pentru primii trei ani de funcționare a investiției și scutire de 50% din impozite pe toată durata investiției, condiționat de respectarea destinației inițiale a investiției sau de o transformare a acesteia, avizată de oficiul județean pentru dezvoltare montană și Agenția Națională a Zonei Montane.

Agenția Națională a Zonei Montane va verifica oportunitatea și legalitatea investițiilor proiectate și avizate de oficiul județean pentru dezvoltare montană și va aviza eventualele modificări ale investițiilor, menționându-se în "Registrul pentru stimularea investițiilor în zona montană".

CAPITOLUL XI

Comerț, meșteșuguri, agroturism.

Art.51 Statul, colectivitățile teritoriale și instituțiile publice vor sprijini crearea și menținerea în teritoriul montan de rețele comerciale proprii ale organizațiilor profesionale ale agricultorilor din zona de munte.

Agenția Națională a Zonei Montane va prezenta anual Consiliului Național al Muntelui măsurile luate în favoarea comerțului și meșteșugarilor instalați în zonele montane.

Art. 52 Societățile comerciale stabilite pe teritoriul localităților rurale montane ale căror venituri anuale nu depășesc 50 milioane lei, indexabili, sunt scutite de impozitul pe profit în proporție de 50%, la cerere, pe baza bilanțului financiar.

Art.53 Meșteșugarii care au ateliere proprii în comunele montane cu venituri anuale sub 20 milioane lei, indexabili, sunt scutiți de taxele de autorizare și impozitul pe profit.

Pentru cei ce au un profit mai mare de 20 milioane lei, indexabili, impozitul se reduce cu 50%.

Art.54 (1) Construcțiile sau părțile de construcții rurale destinate activităților agroturistice din localitățile montane se autorizează și cu avizul districtelor pentru dezvoltare montană, fiind scutite de plata taxelor de autorizare pentru construcție.

(2) Dacă aceste construcții reprezintă pensiuni agroturistice cu până la 10 camere de primire a câte 2 locuri pe cameră, care activează ca societăți comerciale independente, sunt scutite de impozite pentru o perioadă de 10 ani, și 50% din impozite în continuare, cu obligația autorizării pentru funcționare în conformitate cu normativele în vigoare.

(3) Gospodăriile agricultorilor de munte care practică agroturismul, în sistem individual sau asociat, având până la 10 locuri capacitate de cazare, sunt scutite de taxe de autorizare și de impozite pe venit.

(4) Autorizarea acestor gospodării se va efectua cu avizul Districtului pentru dezvoltare montană, în baza certificatelor de sănătate ale membrilor de familie și ale animalelor gospodăriei, eliberate de autoritățile de specialitate, locale. Încadrarea pe categorii de confort se va efectua în conformitate cu normele Autorității Naționale pentru Turism.

(5) Dacă pensiunile agroturistice sunt membre ale unei organizații profesionale de agricultori de munte locale sau districtuale și dacă acestea se asociază, prin contract, cu minimum 5 gospodării țărănești învecinate și atestate agroturistic conform normativelor în vigoare și care, în principiu, oferă numai cazare cu mic dejun și diverse servicii agroturistice, scutirea de impozit pe profit se prelungește pe toată durata de funcționare a asociației agroturistice, dacă veniturile anuale ale pensiunii nu depășesc suma de 50 milioane lei, indexabili. Pentru sumele ce depășesc această valoare se aplică o scutire de impozit pe venitul anual de 50%.

CAPITOLUL XII

Diferențieri, descentralizare și mediatizare pentru munte

Art.55 Nivelul subvențiilor prevăzute pentru zona montană se gradualizează conform unei articulări teritoriale și sectoriale, pe tipuri de inițiative, care concentrează intervenții extraordinare în zone nedezvoltate ale teritoriului montan, în sectoarele cu rentabilitate scăzută importantă, inclusiv cu probleme sociale deosebite, identificate prin studii inițiate de Agenția Națională a Zonei Montane din proprie inițiativă sau ca urmare a sesizării Consiliului Național al Muntelui.

Art.56 Guvernul și autoritățile județene vor emite directive care să asimileze și să oblige administrația publică să descentralizeze în comunele montane activitățile și serviciile a căror prezență în zonele urbane nu este indispensabilă, cum ar fi unitățile de cercetare, laboratoare, universități sau secții ale acestora, muzee, infrastructuri culturale, recreative și sportive, spitale sau secții specializate ale acestora, case de tratament și asistență și alte asemenea, dispunând alocațiile financiare necesare.

Art.57 Comunitățile montane stimulează exercitarea în asociație a funcțiilor și serviciilor comunale privind:

- a) constituirea de structuri tehnico administrative de sprijinire a activităților instituționale ale comunelor, cu referire specială la realizarea asistenței pentru teritoriu;
- b) organizarea transportului local și în mod special a celui școlar;
- c) colectarea și dirijarea gunoaielor și a unor reziduuri solide, cu eventuală transformare în energie;
- d) crearea de structuri de servicii sociale pentru bătrâni, apte de a răspunde nevoilor populației locale, cu scopul principal de a încuraja șederea în localitățile montane;
- e) crearea de structuri sociale de orientare și formare pentru tineri, cu scopul principal de a încuraja locuirea în zonele montane;

f) crearea de lucrări de interes public care să prezinte importanță pentru teritoriul localităților montane;

g) comunele montane adoptă, în problemele care necesită mai multe păreri autorizate, proceduri adecvate de simplificare a acțiunilor administrative.

Art.58 (1) Pentru aplicarea programelor de dezvoltare în zona montană, se pot autoriza amenajări tehnice speciale pentru a permite o bună recepționare în zona montană a emisiunilor locale de televiziune și radio, condiționat de respectarea convențiilor internaționale referitoare la atribuirea frecvențelor și buneii funcționări a serviciilor publice de radiodifuziune și protecție.

(2) Posturile naționale de radio și televiziune vor include, în mod obligatoriu, în activitatea lor programe destinate special educației, informației și instruirii populației din zonele montane, care nu vor fi mai reduse de o oră săptămânal și vor fi difuzate la ore de audiență adaptate realităților ruralului montan.

(3) Toate celelalte posturi de televiziune și radio autorizate vor include în activitatea lor programe destinate formării culturii montane a societății românești. Conținutul și formele de realizare a emisiunilor de radio și televiziune se vor stabili de comun acord și cu ajutorul Agenției Naționale a Zonei Montane și reprezentanțelor sale teritoriale de specialitate.

Art.59 (1) În fiecare județ cu zonă montană Comitetul județean al zonei montane propune prefectului și directorului Oficiului județean pentru dezvoltare montană, măsuri pentru îmbunătățirea organizării serviciilor publice la munte, mai ales facilitând și dezvoltând polivalența lor.

(2) Aceste măsuri pot, dacă este cazul, să facă obiectul unei scheme de organizare și implementare a serviciilor publice, stabilite prin conlucrare la nivelul comitetelor județene ale zonei montane.

CAPITOLUL XIII

Învățământ și formare profesională

Art.60 (1) Ministerul Educației Naționale, Ministerul Agriculturii și Alimentației și Agenția Națională a Zonei Montane, împreună cu universitățile de stat și private care au facultăți sau secții agroeconomice montane își vor coordona programele de învățământ gimnazial, mediu – profesional, superior și de perfecționare, luând în considerare în realizarea misiunilor de dezvoltare agricolă și rurală, condițiile specifice mediului natural, economic și social din zona montană și chiar a particularităților diferiților masivi muntoși, generate de condițiile naturale și de tradițiile locale.

(2) La nivelul principalilor masivi muntoși vor funcționa școli profesionale agromontane sau grupuri școlare, având dublă subordonare, prin Ministerul Educației Naționale și Ministerul Agriculturii și Alimentației care va contribui cu fonduri de investiții pentru crearea bazei materiale a acestor școli. Agenția Națională a Zonei Montane va colabora îndeaproape și permanent cu Ministerul Educației Naționale, Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Culturii pentru asigurarea specificității și calității formării profesionale și educației continue a adulților din zonele de munte.

(3) Grupurile școlare vor fi formate din școală profesională cu durata de 3 ani și 1-2 clase de liceu, finanțate de la bugetul statului. Școala profesională agromontană este

destinată în mod expres formării profesionale a copiilor de agricultori de munte, cu gospodăria în funcțiune, care după absolvire au locuri de munte asigurate în gospodăriile de proveniență și reprezintă moștenitori potențiali ai gospodăriilor părințești.

(4) Baza materială a grupurilor școlare agromontane va include internat, cantină, minimum 10 ha teren agricol, gospodărie agro-turistică didactică, înzestrată cu animale, sisteme de mașini agricole adaptate condițiilor montane și ateliere utile gospodăriilor montane.

(5) Elevii școlilor profesionale care provin din gospodăriile țărănești montane vor beneficia de alocații pentru hrană, internat, transport dus-întors în vacanțe, un rând de echipament de lucru pe an și manuale școlare.

(6) Nominalizarea acestor școli și alte aspecte ce privesc baza materială și adaptarea învățământului pentru zona montană se vor realiza prin protocol încheiat între Ministerul Educației Naționale, Ministerul Agriculturii și Alimentației și Agenția Națională a Zonei Montane.

(7) Învățământul gimnazial și profesional mediu din/sau pentru zonele rurale montane, va include în conținutul său cunoștințe tehnice teoretice și practice, legate direct de agricultura, economia și mediul specifice zonei montane, pentru mai buna punere în valoare a resurselor locale și promovând cunoștințele și abilitățile necesare pluriactivității.

(8) Schema previzională a formării de grupuri școlare agromontane, școli profesionale și postliceale, destinate ruralului montan, programele județene de învățământ și cele de formare profesională continuă, programele multianuale de interes zonal în materie de cercetare și eventual planurile de învățământ superior stabilite pe regiuni vor lua în considerare dispozițiile privitoare la dezvoltarea economică, socială, culturală și sportivă a fiecărei zone sau masiv muntos.

(9) Centrele de formare pentru agricultorii din zonele de munte vor asigura un tip de formare profesională adaptat economiei de munte și mediului, locale. Instituțiile de formare profesională situate în zonele montane vor ține cont, în elaborarea programelor lor de studiu, de posibilitățile oferite de pluriactivitate.

(10) Institutul Național de Montanologie și stațiunile sale teritoriale, prin strategia lor de dezvoltare, își vor concentra eforturile pentru efectuarea de cercetări aplicative, astfel ca, în colaborare cu Ministerul Educației Naționale să se înființeze școli profesionale agromontane și pe lângă formațiunile de cercetare și sub îndrumarea permanentă a acestora.

(11) Caracterul aplicativ al rezultatelor cercetării montanologice se realizează prin faptul că, după absolvire, tinerii agricultori vor continua să fie sprijiniți de către Institutul Național de Montanologie, pentru a-și dezvolta gospodăria - pilot.

Art.61 Formarea formatorilor, a consilierilor pentru dezvoltare rurală în zona montană, se va realiza în cadrul Centrului de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați, denumit în continuare "CEFIDEC" sau în instituții similare care se vor crea.

CEFIDEC își va putea lărgi activitatea beneficiind de alocații bugetare, fiind autorizat ca, pe lângă acestea să poată utiliza și veniturile extrabugetare realizate prin efort propriu, mai ales prin participarea la realizarea de studii și proiecte de dezvoltare privind zona montană și extinderea activităților de formare și acordarea de consultanță în domeniile sale de activitate și competență.

Instituțiilor de formare, perfecționare și cercetare li se vor acorda facilități pentru cumpărarea sau restaurarea sediilor, terenuri pentru înființarea gospodăriilor agro-turistice - didactice și echipamente pentru dotarea secțiilor de mecanizare și atelierelor didactice etc.

Art.62 Pentru specialiștii ce se stabilesc într-o comună montană și desfășoară o activitate economică utilă comunității se vor acorda prime de instalare și ajutoare materiale pentru cumpărarea sau construcția unei locuințe.

a) Prima de instalare montană se acordă prin primărie, o singură dată, pentru cheltuieli de mutare și instalare, în valoarea de 5 milioane lei, indexabili;

b) Credit pentru cumpărarea sau construirea unei locuințe cu dobândă subvenționată în proporție de 75% și 15 ani termen de restituire.

Dobânda aferentă creditelor contractate de către acești beneficiari va fi recalculată la nivelul de dobândă a pieței, în una din următoarele situații:

- părăsirea locuinței înainte de trecerea unei perioade de 15 ani;
- în cazul înstrăinării locuinței, pe durata creditării.

Beneficiarii primei de instalare vor fi obligați la restituirea acesteia cu dobânzile aferente, în cazul când părăsesc localitatea montană mai devreme de 10 ani.

CAPITOLUL XIV

Organizațiile profesionale ale agricultorilor de munte. Federații. Microfinanțare.

Art.63 (1) Reprezentarea intereselor agricultorilor de munte la toate nivelele cât și exercitarea de servicii și activități proprii de aprovizionare, colectarea materiilor prime, transformare și valorificare, pe principiile cooperăției, se vor asigura prin organizarea acestora în forme de asociere proprii.

(2) Aceste forme de asociere au drept scop atenuarea impactului cu economia de piață, a efectelor izolării, conservatorismul accentuat al populației montane, a efectelor absenței organizațiilor profesionale și asociațiilor cooperatice, riscurilor instalării unor forme de activitate monopoliste, care pot pune în pericol economia gospodăriilor tradiționale montane.

(3) Asocierea nu vizează sfera producției agricole, care rămâne de regulă individuală, ci, în special, amontele și avalul acesteia.

Art.64 Statul va sprijini crearea și funcționarea asociațiilor profesionale ale agricultorilor de munte, de tipul federațiilor intercomunale – districtuale - și a unei confederații naționale a agricultorilor de munte, prin liberă adevziune, cu statut propriu și caracter neguvernamental, scutite de impozite și taxe.

Art.65 Societățile comerciale sau cooperativele de producători constituite în cadrul federațiilor agricultorilor de munte, vor beneficia de scutire de impozit pe profit în primii 3 ani de activitate și de o reducere cu 50% a impozitului după primii 3 ani, pe întreaga durată de funcționare.

Art.66 (1) Statul va acorda un credit nerambursabil ca "ajutor de pornire" în valoare medie de 5 miliarde lei, indexabili, eşalonat, pentru o federație de agricultori de munte constituită la nivel intercomunal, de district montan, funcție de numărul de localități și gospodării țărănești, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de înființare, cu aprobarea Consiliului Național al Muntelui și Agenției Naționale a Zonei Montane și

acordul Ministerului Finanțelor, după verificarea capabilității de gestionare a fondurilor de către federație.

(2) Statul va acorda organizațiilor profesionale a agricultorilor de munte asistență tehnică permanentă, prin Agenția Națională a Zonei Montane, oficiile județene pentru dezvoltare montană și districtele pentru dezvoltare montană. În acest scop districtele vor avea sediul comun cu federațiile agricultorilor de munte iar șeful districtului reprezintă statul și va fi membru de drept în Consiliul de conducere al federației.

(3) Cheltuirea fondurilor alocate de către guvern federațiilor, prin Agenția Națională a Zonei Montane, se va realiza numai cu avizul și sub supravegherea șefului districtului pentru dezvoltare montană, pentru sume de până la 50 milioane lei, indexabili, pe bază de proiecte bine documentate prezentate de către federații și la a căror elaborare vor participa nemijlocit specialiștii districtului. Pentru proiecte cu valoare mai mare de 50 milioane lei, documentațiile vor fi avizate, după analize tehnico-economice temeinice și de directorul oficiului județean pentru dezvoltare montană, ca reprezentant al statului.

(4) În scopul organizării unor depozite sau altor activități de producție, comerț sau cu caracter social, statul va pune la dispoziția federațiilor agricultorilor de munte cu prioritate, la cererea acestora, clădiri, terenuri și diverse active disponibile, prin concesiune sau vânzare, la prețuri simbolice. Agenția Națională a Zonei Montane este autorizată să întreprindă formalitățile necesare și să inițieze proiectele de hotărâri ale guvernului, în acest scop.

Art.67 Pentru dezvoltarea activităților de producție în domeniul agriculturii, artizanatului și agroturismului, federațiile agricultorilor de munte vor beneficia de sprijin din partea statului pentru membrii săi, astfel:

a) credite cu dobândă subvenționată în proporție de 50%, termen de grație pentru rată și dobândă de 2 ani și de restituire de 5 ani după expirarea termenului de grație, pentru: cumpărarea de bovine, ovine și caprine de reproducție și producție din rase recunoscute și adaptate condițiilor de creștere și exploatare, proprii zonelor montane; cumpărarea de materiale de construcție și instalații pentru modernizarea grajdurilor; cumpărarea de materiale pentru amenajări igienico-sanitare, cu scop de utilizare pentru agroturism; cumpărarea de instalații și materiale pentru introducerea apei potabile, în adăposturile pentru animale sau pentru uz curent în locuințe, în soluții independente; cumpărarea de semințe de leguminoase, pentru ameliorarea structurii furajere a florei fânețelor și pășunilor naturale, aflate în proprietate privată; înființarea unor culturi de arbuști fructiferi, de minimum 500 mp; înființarea unor iazuri de pește, cu dimensiuni de până la 2000 mp; construirea, extinderea sau amenajarea unor pensiuni agroturistice cu maximum 20 locuri de cazare și în asociere cu minimum 5 gospodării învecinate; construirea sau amenajarea în cadrul gospodăriei proprii a unor spații agroturistice independente, cu cel mult 3 camere pentru cazare și dependințe, din materiale locale, cu respectarea stilului tradițional și a condiției de peisaj, precum și a proiectelor elaborate sau avizate de oficiile județene pentru dezvoltare montană; refacerea, amenajarea și punerea în circuitul agroturistic a locuințelor vechi, tradiționale;

Creditele pentru astfel de amenajări agroturistice vor fi acordate numai familiilor tinere, de până la 35 de ani vârsta medie a celor doi soți și numai pentru o singură construcție în cadrul aceleiași gospodării, condiționat de absolvirea de către ambii soți a unui curs de agroturism și de calitatea de membru al organizației profesionale de agricultori, locală;

b) credite cu dobândă subvenționată în proporție de 75% și rambursabile în 10 ani din care pentru primii doi se va beneficia de grație la rată și dobândă, pentru:

- construirea de grajduri noi pentru animale, cu o capacitate de cazare de minim 8 vaci cu lapte, tineretul bovin aferent și alte animale, sau modernizarea grajdurilor existente cu respectarea proiectelor elaborate de oficiile județene pentru dezvoltare montană și avizate de către Agenția Națională a Zonei Montane;

- construirea de microhidrocentrale, pe cursurile mici de apă, pentru deservirea nevoilor gospodărești, conform normelor tehnice.

c) creditele prevăzute la art.66 vor putea fi garantate inclusiv cu terenul deținut în proprietate, de către beneficiarul de credit,

Art.68 (1) Pentru investițiile de producție în mediul rural și care respectă principiile dezvoltării durabile, cu caracter asociativ, federațiile vor beneficia pentru membrii săi cu inițiativă, de credite cu dobânzi subvenționate 50% cu termen de grație la rată și dobândă de 2 ani și de restituire până la 10 ani, cu rată anuală de restituire de până la 20% din profit.

(2) Pentru producătorii direcți de lapte, asociați în cooperative, creditele vor fi acordate pentru o capacitate de prelucrare instalată de peste 3.000 litri lapte pe zi, pentru realizarea de produse care îndeplinesc condițiile de înscriere în "Registrul produselor de munte".

(3) Aceste credite vor putea fi garantate prin obiectul investiției și în completare prin bunurile proprii ale membrilor asociației, deținute în proprietate. Federația agricultorilor de munte poate sprijini asociațiile cooperative prin participarea la garantarea creditului, în limitele aprobate de adunarea generală a membrilor federației.

(4) Creditele cu caracter colectiv se vor putea acorda numai pe bază de studiu de fezabilitate, care va fi avizat de adunarea generală a federației agricultorilor de munte sau de consiliul de conducere al acesteia, de șeful districtului pentru dezvoltare montană și de directorul oficiului județean pentru dezvoltare montană, cu respectarea regulamentelor băncilor.

(5) Creditele mai mari de un miliard de lei, indexabili, se vor putea acorda numai cu avizul Agenției Naționale a Zonei Montane și aprobarea Ministerului Finanțelor.

(6) În evoluția lor, federațiile agricultorilor de munte își vor putea constitui un fond propriu de garantare a creditelor.

Din totalul profitului anual se va vărsa minim 3% la fondul general al federației din care face parte asociația, pentru susținerea acțiunilor cu caracter obștesc.

Art.69 Creditele individuale se vor acorda numai agricultorului care este membru al federației și prezintă adeverința de atestare a instruirii în domeniul ce face obiectul creditării sau diploma de absolvire a unei forme de învățământ agromontan.

Absolvenții școlilor profesionale și liceelor cu profil agromontan ca și cei cu studii superioare agricole se exceptează de la această regulă.

Pentru organizarea, la cererea Agenției Naționale a Zonei Montane, a centrelor districtuale de instruire a agricultorilor montani, se vor putea utiliza fonduri din sursele Ministerului Agriculturii și Alimentației și orice alte fonduri complementare cu această destinație.

Art.70. Federațiile districtuale ale agricultorilor de munte sunt obligate să-și dezvolte activități economice proprii prin care să se asigure susținerea lor financiară, activitățile economice și obștească fiind delimitate cu claritate, prin statut.

Art.71. Federațiile agricultorilor de munte au dreptul și obligația să-și creeze sisteme proprii de întraajutorare financiară.

Art.72. Activitățile economice din cadrul federațiilor agricultorilor de munte, care au menirea de a susține activitatea obștească, sunt scutite de TVA și de taxe speciale pentru toate produsele. Ajutoarele agricole care vor fi atribuite țăranimii se vor derula cu prioritate, prin federațiile agricultorilor de munte care fac dovada capabilității preluării unor astfel de sarcini.

Art.73. (1) MICROFINANȚAREA în ruralul montan va putea fi canalizată spre a se da locuitorilor posibilitatea de a avea independența lor economică și posibilitatea de a acționa asupra viitorului lor, promovându-se creșterea economică autosusținută din resurse proprii sau din alte surse nebancale, cu condiții de rambursare mai ușor suportabile pentru agricultori.

(2) Activitatea de microfinanțare în ruralul montan va putea fi realizată prin înființarea de asociații țărănești de credit și economii, cu rază de activitate la nivelul limitelor geografice ale comunităților locale montane, care se pot asocia în vederea atingerii scopurilor propuse, prin întrajutorare.

(3) Asociația țărănească de credit și economii din zona de munte are ca obiective: să faciliteze transformarea resurselor locale și externe, în credite; să valorifice modul de organizare existent în cadrul comunității; să promoveze solidaritatea intra și intercomunitară; să fie autofinanțată.

(4) Capitalurile fixe specifice asociației țărănești montane de credit vor fi atrase de la statul român, UE, alți donatori, în sume suficiente, pentru împrumuturi pe termen mediu și vor fi amortizate progresiv prin deducerea beneficiilor acestor asociații, ce pot constitui pasive esențiale pe care se poate construi o activitate de microcreditare în zona montană.

CAPITOLUL XV

Măsuri speciale de sprijinire

a producătorilor agricoli din zona montană și pentru familii tinere. Indemnizații compensatorii de handicapuri naturale.

Art.74 Se consideră gospodărie sau exploatație agricolă în sensul prezentei legi, totalitatea membrilor de familie care locuiesc împreună, având buget comun și care, după caz, lucrează împreună terenul sau cresc animale, consumă și valorifică în comun produsele obținute și figurează în evidențele legale, fiind plătitori de impozite.

Art.75 Producătorii agricoli montani, în înțelesul prezentei legi, sunt proprietari și deținători legali de terenuri agricole sau forestiere, situate în extravilanul sau intravilanul localităților montane, de animale, construcții și materiale de uz gospodăresc, care practică în mod direct activități agricole și de altă natură și domiciliază în comunele, orașele și municipiile din zona montană, care au fost recunoscute prin delimitarea zonei montane.

Art.76 Organizațiile profesionale ale agricultorilor montani, constituite sub forma federațiilor agricultorilor de munte, cu personalitate juridică, care prin statut au prevăzute

în obiectul de activitatea acțiuni de aprovizionare și desfacere, beneficiază de credite cu dobânzi subvenționate în proporție de 50% față de dobânzile curente percepute de băncile comerciale, pentru procurarea de mărfuri necesare desfășurării activităților gospodăriilor membrilor asociați.

Art.77 Statul poate acorda alocații pentru producție și investiții producătorilor agricoli montani, care sunt membrii ai federațiilor districtuale, pentru ameliorarea structurii furajere a florei fânețelor și pășunilor naturale aflate în proprietatea acestora, procurarea și menținerea în exploatare a animalelor matcă și reproducătorilor, producerea de semințe și material săditor, construirea de amenajări speciale pentru colectarea, conservarea și asigurarea calității îngrășămintelor naturale și a fânurilor, construcții și amenajări destinate agroturismului.

Statul va aloca 50% din valoarea seminței de trifoi procurată de la agenți economici autorizați pentru supraînsămânțarea fânețelor și pășunilor naturale și înființarea sau mărirea de suprafețe cultivate cu trifoi.

Producătorii agricoli montani care înființează loturi semincere de trifoi vor primi prime de producție de 30% din prețul minim garantat de achiziție al anului, pentru sămânța de trifoi contractată și preluată de agenții economici autorizați.

Art.78 În scopul asigurării activității de reproducție și ameliorare a efectivelor de taurine din zona montană, în legătură directă cu dispersia gospodăriilor crescătorilor de animale și condițiile naturale specifice, montane, statul, reprezentat prin Ministerul Agriculturii și Alimentației, va cointeresa acei crescători de animale care doresc și vor fi selectați pentru a deveni deținători și utilizatori de tauri de reproducție pentru montă publică în sate, prin:

- cumpărarea de către oficiile de reproducție și selecție a animalelor din județele cu zonă montană a tăurașilor de reproducție cu origine și valoare de ameliorare cunoscute, la vârsta medie de 15 luni, aparținând raselor zonate, de la crescătorii de animale din zona montană și distribuirea acestora prin centrele de reproducție și selecție din zonele de munte, în scopul utilizării la monta publică, pe bază de contract, în următoarele condiții:

- a) tăurașul astfel repartizat, intră în proprietatea agricultorului selectat, după 5 ani de folosire la monta publică;
- b) taxa de montă percepută de deținătorul de reproducător aparține în întregime acestuia și va fi stabilită, anual, de către asociația locală a crescătorilor de taurine, împreună cu consiliul local și șeful centrului de Reproducție și Selecție a Animalelor, fiind scutită de taxe și impozite;
- c) deținătorul de reproducător autorizat va beneficia din partea statului, prin Oficiul de Reproducție și Selecție a Animalelor județean, de o cotă de 1000 kg furaje combinate corespunzătoare cerințelor activității de reproducție, cu asigurarea transportului până la nivel de sat. Întocmirea documentațiilor necesare și a calendarului distribuției acestor furaje combinate, revine în sarcina centrelor de reproducție și selecție din zona montană sau care deservește și localitățile montane.
- d) Asistența sanitar-veterinară pentru această categorie de reproducători, incluzând vaccinările, controlul periodic a stării de sănătate și tratamentele în caz de îmbolnăvire, va fi asigurată în mod gratuit, de către circumscripțiile sanitar-veterinare teritoriale, prin protocol încheiat între direcțiile sanitar-veterinare județene și oficiile județene de reproducție și selecție a animalelor.

Art.79 Deținătorii de tăurași autorizați pentru reproducție prin montă naturală, din satele de munte, au obligația să asigure adăpostirea, hrănirea, îngrijirea și exploatarea acestora în conformitate cu prevederile contractelor încheiate cu oficiile de reproducție și selecție, din județele cu zonă montană.

Art.80 (1) Producătorii agricoli montani care sunt membrii ai federațiilor pot obține credite pe termen mediu, cu dobândă anuală subvenționată 60% și termen de grație la rată și dobândă de 2 ani, pentru cumpărarea de echipamente și instalații direct productive sau ajutătoare, tractoare mici, până la 24 CP, mașini și utilaje agricole.

(2) Pentru investiții în construirea de spații de depozitare, extinderea suprafețelor agricole proprii, lucrări de drenare pe terenurile agricole cu acumulări de apă, se pot acorda credite pe termen de până la 15 ani cu dobândă anuală subvenționată în proporție de 80% și cu perioadă de grație la rată și dobândă de 3 ani.

Art.81 Agenția Națională a Zonei Montane, prin rețeaua teritorială de specialitate, va acorda gratuit consultanță tehnică și va elabora schițe tehnice și proiecte-cadru pentru construirea și modernizarea grajdurilor. Proiectele de construcții pentru grajduri și alte construcții agricole și cu scop agroturistic, ale agricultorilor montani, vor fi avizate și de districtele pentru dezvoltare montană din teritoriul arondat acestora.

Art.82 Statul va subvenționa cu 50% costul materialului de înmulțire și semințelor produse de institutele și stațiunile de cercetare pentru înființarea de către agricultorii montani a plantațiilor de arbuști fructiferi și culturilor de plante medicinale pe minimum 0,5 ha, pe bază de proiecte avizate de către districtele de dezvoltare montană.

Art.83 Se va acorda o alocație echivalentă cu 75% din prețul cimentului și lemnului, necesare construirii bazinelor colectoare de purin, platformelor de bălegar și fânarelor pe fânețe, pe bază de proiecte avizate de districtele de dezvoltare montană.

Art.84 Producătorii agricoli din zona montană care dețin cositori mecanice, și sunt membrii ai federației agricultorilor de munte, beneficiază anual de o alocație de 50% din prețul la zi al combustibilului necesar, în funcție de suprafața de teren deținută în proprietate. Alocațiile se acordă pe baza cererilor agricultorilor și a proiectelor avizate de către specialistul agricol local și districtul de dezvoltare montană. Soluțiile tehnice și proiectele necesare vor fi elaborate prin grija Agenției Naționale a Zonei Montane și vor fi puse gratuit la dispoziția producătorilor agricoli montani, prin reprezentanțele sale teritoriale. Specialiștii din cadrul districtelor pentru dezvoltare montană și a centrelor agricole locale vor acorda consultanță și asistență tehnică, producătorilor agricoli interesați, în mod gratuit.

Art.85 Statul, prin Ministerul Agriculturii și Alimentației, va acorda o alocație de 50% din valoarea de cumpărare a produselor medicamentoase antiparazitare de uz intern sau extern destinate tratamentelor curative și preventive ale animalelor din gospodăriile agricultorilor montani care vor fi executate de către sau sub supravegherea cadrelor sanitar-veterinare. Sumele necesare vor fi alocate anual Agenției Naționale Sanitar Veterinare, prin hotărâre de guvern.

Art.86 Familiile de agricultori de munte lipsite de forță de muncă tânără, ce au vârsta medie a soților de 65 ani, sau în care unul dintre soți este handicapat, sunt scutite de impozit pe venit și pe terenurile agricole.

Art.87 Gospodăriile cu reședința permanentă la o altitudine de peste 1000 m, care utilizează îngrășăminte naturale și practică o agricultură specifică zonei, vor fi scutite cu 75% din taxele și impozitele pe veniturile agricole și teren.

Art.88 Proiectele de cartare agrochimică a solurilor, studiile pedologice, proiectele de organizarea teritoriului și de execuție se întocmesc gratuit producătorilor agricoli montani de către instituțiile specializate ale statului.

Art.89 Producătorii agricoli montani cu gospodării situate în condiții climaterice severe și izolare accentuată, în zone fără șanse pentru pomicultură și cultura cerealelor, pot beneficia de 10-15 mc material lemnos, anual, din pădurile proprietatea publică a statului, la prețuri reduse cu 50%. Aceste facilități se vor acorda la propunerea Agenției Naționale a Zonei Montane, respectiv a oficiilor județene pentru dezvoltare montană, cu avizul autorităților silvice, prin hotărâre de guvern.

Art.90 Documentațiile pentru acordarea subvențiilor și scutiților prevăzute de prezenta lege vor fi întocmite la cererea federațiilor agricultorilor de munte, de către districtele pentru dezvoltare montană, avizate, după caz, de Consiliul județean, Direcția generală pentru agricultură și alimentație, Oficiul județean pentru dezvoltare montană și filialele ROMSILVA.

Art.91 (1) Taxele pentru pășunat în zona montană pe terenurile administrate de organele silvice se vor stabili anual, cu cel puțin 2 luni înaintea începerii sezonului, în funcție de calitatea pășunilor, de către o comisie formată din directorul ROMSILVA, directorul general al Direcției generale pentru agricultură și alimentație, directorul Oficiului județean pentru dezvoltare montană, președinții federațiilor agricultorilor de munte și al Asociației Județene a Aleșilor Muntelui, pe baza propunerilor comisiilor locale din care vor face parte primarul comunei, specialiștii de la ocolul silvic și centrul agricol, reprezentantul desemnat al agricultorilor, reprezentantul districtului pentru dezvoltare montană și care vor lucra în adunări deschise pentru agricultori.

(2) Stabilirea limitelor minime și maxime pentru taxele de pășunat în fondul silvic și rezolvarea cererilor excepționale vor fi de competența unei comisii mixte formată din reprezentanții autorizați ai Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Ministerului Agriculturii și Alimentației, Agenției Naționale a Zonei Montane și Confederației Naționale a Agricultorilor de Munte.

Art.92 Taxele anuale de pășunat sezonier nu vor putea depăși în total contravaloarea a 20 litri de lapte de vacă, în medie, pentru o bovină adultă, sau cabalină, a 10 litri lapte de vacă pentru tineretul bovin la valoarea anului anterior și a 0,5 kg caș proaspăt de oaie, pentru o ovină sau caprină, la prețul mediu al pieței din anul anterior.

Art.93 Fondurile obținute din taxele pentru pășunat pe pășunile și în pădurile autorizate la pășunat se vor utiliza integral pentru întreținerea și ameliorarea acestora.

Art.94 Familiilor tinere de agricultori de munte, care își organizează gospodării stabile la peste 1200 m altitudine li se pot atribui în proprietate, la cerere, 3-5 ha teren împădurit din fondul forestier proprietatea publică a statului, în vecinătatea gospodăriei, cu drept de exploatare în folos propriu și în regim silvic sporit cu 100% față de normativele în vigoare. Terenurile împădurite, astfel dobândite, nu vor putea fi înstrăinate

mai devreme de 10 ani de la data dobândirii, iar după acest termen vânzarea nu se va putea face decât spre un alt agricultor și numai împreună cu întreaga gospodărie. În caz de renunțare la activitatea agricolă a gospodăriei, terenul dobândit se restituie în proprietatea statului.

Art.95 Pentru cătune cu minimum 5 familii tinere consiliile locale și consiliile județene vor realiza drumuri de acces, sursa de energie electrică, instalația de telefonie și sursa principală de colectare a apei. Agricultorii direct interesați vor participa cu muncă proprie în proporție de 20% din valoarea manoperei.

Art.96 (1) În scopul limitării pagubelor provocate de animalele sălbatice gospodăriilor montane, organele silvice locale sprijinite de asociațiile de vânatoare vor reduce numărul urșilor, lupilor și mistreților până la limita echilibrului ecologic, luând măsuri drastice de interzicere a hrănirii urșilor cu carne și pentru vânarea operativă a urșilor depistați a fi carnivori;

(2) Pagubele produse de către urșii carnivori prin ucideri sau traumatizări irecuperabile ale animalelor domestice, vor fi suportate de către ocoalele silvice, care gospodăresc fondurile de vânatoare în raza cărora s-au produs aceste pagube.

(3) Societățile de asigurări vor încheia contracte de asigurare cu proprietarii de terenuri agricole și animale din zona montană.

Art.97. Pentru prevenirea pagubelor provocate de animalele sălbatice culturilor agricole și animalelor domestice, proprietarii își vor lua măsuri proprii de pază și protecție ce vor fi stabilite de comun acord cu ocoalele silvice și vor fi aprobate de consiliile locale.

Art.98 Producătorii agricoli montani, deținători de gospodării, care nu au altă sursă de venituri pot obține anual, la cerere, 5-10 m.c. material lemnos, din pădurile proprietate publică a statului la prețuri reduse cu 50%, în vederea valorificării acestuia și procurării de cereale sau alte produse de necesitate gospodărească.

De această facilitate beneficiază și producătorii agricoli montani care dețin mici ateliere artizanale pentru prelucrarea lemnului.

Art.99 Locuitorii zonelor montane care comercializează articole artizanale din material lemnos, produse de olărit, var, alte asemenea produse, sunt scutiți de taxe locale și pot utiliza liber piețele, oboarele și târgurile din țară.

Art.100 Pentru transportul prin CFR a cerealelor destinate federațiilor agricultorilor montani costul transporturilor se reduce cu 50% și se va reduce în sumă egală prețul de vânzare a acestor produse către producătorii agricoli, membrii ai federațiilor.

Art.101 Familiile tinere de producători agricoli montani, nou constituite, în vârstă medie de până la 35 ani, care dețin terenul necesar și cresc minimum 10 vaci cu lapte sau minimum 50 oi fătătoare, beneficiază de credite fără dobândă pentru:

a) construirea unei locuințe cu maximum 4 camere, dependințe și grajd pentru animale, în corp unitar, după proiecte realizate sau avizate de către oficiul județean pentru dezvoltare montană.

b) construirea sau amenajarea de spații pentru agroturism de maximum 3 încăperi locuibile cu instalațiile sanitare aferente;

c) construirea de grajduri noi după proiecte avizate de către Oficiul județean pentru dezvoltare montană;

Art.102 (1) Familiile tinere de agricultori de munte, nou constituite, care își întemeiază gospodăria, beneficiază din partea statului, de o primă de instalare în valoare de la 10 la 20 milioane lei, indexabili, în funcție de suprafața de teren deținută în proprietate la data înaintării cererii și de creșterea de animale, echivalent cu minimum 5 U.V.M.

(2) Suprafața minimă necesară pentru a beneficia de prima de instalare este de 4 ha teren agricol. Pentru fiecare hectar în plus, respectiv pentru 1 U.V.M. în plus față de minimum stabilit, se va acorda câte un milion lei dar nu mai mult de 20 milioane lei, indexabili. Prima de instalare se acordă la cerere, adresată consiliului local, pe baza avizului centrului agricol și al districtului pentru dezvoltare montană.

(3) Familiile de tineri agricultori care doresc să-și mărească suprafața de teren agricol deținută în proprietate în scop de exploatare, prin cumpărare și în cadrul aceleiași localități, pot beneficia de un credit rambursabil în 7 ani, cu dobândă subvenționată în proporție de 75% și termen de grație la rată și dobândă de 2 ani, în baza unei cereri adresată consiliului local, însoțită de un proiect de extindere a gospodăriei și de exploatare a terenului cumpărat, întocmit de specialiști agricoli autorizați și cu avizul șefului districtului pentru dezvoltarea montană. Terenul astfel dobândit nu va putea fi vândut mai devreme de 15 ani de la data restituirii creditului, respectarea destinației agricole fiind obligatorie pentru noul proprietar.

Art.103 (1) Familiile tinere de agricultori montani, cu gospodării stabile la peste 1000 m altitudine, sunt scutite de impozite pe venituri agricole și teren timp de 10 ani și de 50% din aceste impozite pe toată durata lor, iar cele situate la peste 1.500 m altitudine sunt scutite de impozite pe toată durata lor.

(2) Familiile tinere de agricultori montani nou constituite care se stabilesc în satele zonei montane și cresc taurine sau ovine de reproducție și producție în echivalent de cel puțin 5 U.V.M., sunt scutite de impozitele pe teren și veniturile realizate timp de 5 ani consecutiv.

Art.104 Prin familii tinere de agricultori de munte se înțeleg acele familii din zona montană care au o vârstă medie a soților până la 35 ani.

Art.105 (1) Familiilor tinere de producători agricoli montani li se acordă, pentru construirea de pensiuni agroturistice, reduceri cu 50% la prețul materialului lemnos achiziționat din fondul forestier al statului, din valoarea de adjudecare a ultimei licitații.

(2) Grupările de minimum 5 gospodării montane situate la altitudini de peste 1000m, care cresc animale și se organizează în asociații pentru practicarea agroturismului, asigurând funcționarea cel puțin a unei pensiuni agroturistice, beneficiază cu prioritate de subvenții de la bugetul statului în completarea bugetului local, pentru amenajarea surselor de apă potabilă, în forma bazinului colector.

(3) Nominalizarea și atestarea grupurilor de gospodării beneficiare se realizează la cerere, de către comisiile locale, împreună cu districtele pentru dezvoltare montană, cu avizul oficiului județean pentru dezvoltare montană.

Art.106 Investitorii din țară și străinătate care construiesc pensiuni agroturistice sau hoteluri în satele de munte, cu o capacitate de cazare de 25-50 locuri, asociați cu cel puțin 10 gospodării vecine și care fac parte dintr-o organizație de turism locală sau județeană, pot fi scutiți de impozitul pe venit pentru o perioadă de 10 ani, iar după această perioadă pot beneficia de o reducere a acestui impozit cu 50%, dacă mențin profilul și contractele de asociere cu agricultorii, pe toată durata funcționării pensiunii.

Acești investitori vor putea cumpăra sau concesiona pe termen lung, maximum 5.000 mp pentru aceste construcții.

Art.107 Gospodăriile montane amplasate în apropierea surselor de apă pot realiza amenajări piscicole, iazuri și crescătorii, cu respectarea normelor ecologice, beneficiind de credite cu dobândă subvenționată 70%, cu termen de grație la rată și dobândă de 3 ani, cu perioadă de rambursare de 7 ani, fiind scutiți de taxe și impozite.

Art.108 Instituțiile de stat sau întreprinderile private sau cu capital majoritar de stat, din zona montană sau limitrofă care au angajați agricultori montani ce dețin gospodării le vor acorda, la cerere și cu prioritate, concedii de odihnă sau concedii fără plată, pentru participarea la lucrările specifice perioadei recoltării fânurilor.

Art.109 Cadrele de specialitate cu studii superioare, care își stabilesc domiciliul în comunele montane (specialiști agricoli și silvici, medici, profesori, preoți) și care doresc să-și construiască mici gospodării în comună, după proiecte avizate de districtul de dezvoltare montană, vor primi 0,5 ha teren agricol din disponibilul existent și material lemnos cu preț redus la 50% față de prețul curent al lemnului, cu aprobarea consiliului local.

Art.110 Specialiștii agricoli cu reședința permanentă în comunele montane pot beneficia de un spor de munte față de salariul de bază între 30-60%, în funcție de distanța față de primul oraș, în baza unei hotărâri de guvern.

Art.111 (1) Statul român, recunoscând handicapurile naturale pe care agricultorii montani sunt nevoiți să le suporte, fără voia lor, spre a-și asigura existența și a continua activitățile lor tradiționale în respect față de mediu și urmând principiile dezvoltării durabile, vine în sprijinul acestora prin acordarea de indemnizații compensatorii de handicapuri naturale – ICHN - urmând experiența țărilor cu munți din Uniunea Europeană.

(2) Ținând cont de prioritățile urgente privind protecția socială, încurajarea familiilor tinere, protecția mediului și dezvoltarea durabilă, indemnizațiile compensatorii de handicapuri naturale se acordă agricultorilor cu gospodării stabile în zona montană, prin plăți directe, pentru:

- a) vaci pentru lapte – până la 10 vaci inclusiv, în valoare de minim 50 EURO/cap, anual;
 - b) oi mulgătoare – până la 100 oi, inclusiv, în valoare de minim 10 EURO/cap, anual;
 - c) fânețe naturale, cu folosirea exclusivă a îngrășămintelor naturale de calitate și stocarea fânurilor în fânare, în valoare de minimum 40 EURO/ha, anual;
- (3) Valoarea și obiectul indemnizațiilor compensatorii de handicapuri naturale – ICHN – vor putea fi amplificate prin hotărâre de guvern.

Art.112 Fondurile necesare alocațiilor, subvențiilor, compensațiilor și primelor prevăzute de prezenta lege se vor aproba anual prin bugetul de stat.

Agenția Națională a Zonei Montane este obligată să înscrie aceste fonduri la ministerele și organele centrale de resort, prevăzând în poziție distinctă sumele necesare funcționării sale.

Art.113 Anual, Guvernul va depune în Parlament un raport cu măsurile luate în favoarea muntelui.

CAPITOLUL XVI

Fondul național de susținere a muntelui

Art.114 (1) Fondul Național de Susținere a Muntelui are ca misiune prioritară să contribuie la valorificarea atu-urilor muntelui, susținând cercetarea aplicativă, experimentarea, crearea de stații-pilot, inovația, transferul tehnologic, formarea, instruirea și animarea locală, informația, asistența tehnică necesară proiectelor de dezvoltare ca și difuzarea experiențelor și tehnicilor valoroase, adaptate mediului montan.

(2) Fondul Național de Susținere a Muntelui se înființează pe lângă Ministerul Finanțelor și va fi pus la dispoziția Agenției Naționale a Zonei Montane, fiind înregistrat într-un capitol special.

(3) Fondul este alimentat prin transferuri din partea statului și a instituțiilor publice, din transferuri externe prin donații și alte surse.

(4) Sursele de constituire a Fondului Național de Susținere a Muntelui, ca și cuantumul procentual al participării contribuabililor se stabilesc anual cu avizul Consiliului Național al Muntelui, în acord cu prevederile Ministerului de Finanțe, la propunerea Agenției Naționale a Zonei Montane.

Cuantumul acestor sume se reconfirmă sau se modifică anual, fără a putea fi micșorat față de anul precedent, cu acordul Consiliului Național al Muntelui, prin hotărâre a guvernului.

(5) La constituirea Fondului Național de Susținere a Muntelui, contribuie, reprezentând surse de formare a acestuia, societățile comerciale, regiile autonome, alte categorii de unități din zona montană sau reprezentate în zona montană, care utilizează în activitatea lor resursele materiale ale solului și subsolului sau/și resursele umane ale muntelui.

(6) Consumatorii de resurse montane, cum sunt societățile comerciale sau regiile autonome care folosesc apa sau energia obținută prin folosirea apei, lemnul, minereurile, apele minerale, materiile prime vegetale și animale, societățile comerciale care fac operațiuni de comerț în zona montană, vor participa la constituirea Fondului Național de Susținere a Muntelui cu 1% din cifra de afaceri anuală.

(7) Societățile comerciale care comercializează în zona montană băuturi alcoolice, vor participa la constituirea Fondului Național de Susținere a Muntelui cu 5% din adaosul brut obținut la vânzarea acestor produse.

(8) La formarea Fondului Național de Susținere a Muntelui contribuie și unitățile care comercializează produse petroliere, cu un procent de 1% din veniturile anuale ale acestora.

Art.115 Resursele alocate prin Fondul Național de Susținere a Muntelui au caracter adițional față de orice alt transfer ordinar sau special din partea statului în beneficiul instituțiilor locale și nu se confundă cu bugetul propriu al Agenției Naționale a Zonei Montane. Resursele se împart între județe, care vor pregăti din timp înființarea propriilor fonduri județene de susținere a muntelui, alimentate și cu alocații din partea bugetelor respective, cu care să se susțină intervențiile speciale menționate în prezenta lege.

Art.116 (1) Criteriile de repartizare a Fondului între județe se stabilesc de către Consiliul Național al Muntelui, la propunerea Agenției Naționale a Zonei Montane, în acord cu Ministerul Finanțelor.

(2) Criteriile de repartizare țin cont de nevoile salvagădării mediului montan, cu dezvoltarea echilibrată a activităților agricole, pastorale, forestiere și turistice, compatibile ecologic, de suprafața teritoriului montan și de densitatea și nevoile populației rurale rezidente, inclusiv privind grupele de vârstă, ocupația și indicile de depopulare, de venitul mediu pe cap de locuitor, de nivelul serviciilor și de valoarea transferurilor ordinare și speciale.

Art.117 Sumele colectate în cadrul Fondului Național de Susținere a Muntelui vor fi depozitate în cont separat, la Ministerul Finanțelor și vor fi puse la dispoziția Agenției Naționale a Zonei Montane, urmând a fi utilizate conform prevederilor la nivel local, județean și central. Aceste sume nu pot fi cheltuite cu altă destinație decât în conformitate cu prevederile din prezenta lege.

Sumele rămase necheltuite la sfârșitul anului se reportează pentru utilizare în anul următor.

Propunerile pentru redistribuirea sumelor Fondului la nivelul județelor, ca și formele de utilizare se vor prezenta anual, de către Agenția Națională a Zonei Montane, spre aprobarea Consiliului Național al Muntelui.

Proiectul de buget al Fondului Național de Susținere a Muntelui se elaborează pe baza propunerilor Agenției Naționale a Zonei Montane în conformitate cu prevederile Legii Finanțelor Publice.

CAPITOLUL XVII

Răspunderi și sancțiuni

Art.118 Constituie contravenții la normele privind acordarea și utilizarea alocațiilor, subvențiilor, compensațiilor și a primelor, următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite astfel încât să fie considerate infracțiuni și se sancționează cu amendă de la 3 milioane la 30 milioane indexabili.

- a) înstrăinarea de către producătorii agricoli montani a materialelor, bunurilor sau a terenurilor pentru care au beneficiat de credite preferențiale înainte de expirarea termenului prevăzut de prezenta lege;
- b) înstrăinarea de către proprietarii agricoli a terenurilor agricole sau pădurilor primite în proprietate în conformitate cu prevederile art.91 și 100, al.(3) ale prezentei legi, înainte de expirarea termenului legal.
- c) schimbarea destinației terenului cumpărat sau concesionat și a clădirilor construite cu fonduri speciale prevăzute în prezenta lege, fără acordul organelor abilitate ale statului;
- d) neacordarea asistenței tehnice și a consultațiilor de specialitate de către personalul de specialitate cu atribuțiuni în acest domeniu dacă prin aceasta s-au adus prejudicii zonei montane în cauză.

Art.119 Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se face de persoanele împuternicite de către Agenția Națională a Zonei Montane, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului și de către prefect.

Art.120 Constituie infracțiuni:

- a) utilizarea alocațiilor financiare în alte scopuri decât cele pentru care s-au acordat în temeiul prezentei legi se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani;
- b) nerespectarea prevederilor art.52 se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani.

CAPITOLUL XVIII

Dispoziții finale și tranzitorii

Art.121 Pe lângă Agenția Națională a Zonei Montane funcționează un Colegiu Consultativ, în componența căruia intră factori de răspundere din rețeaua agenției, specialiști din instituțiile centrale interesate în zona montană, cercetarea științifică, învățământul superior, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale reprezentative pentru agricultorii și comunitățile montane, personalități ce pot contribui la perfecționarea activității agenției.

Componența nominală a colegiului consultativ și atribuțiile acestuia se stabilesc prin ordin al Președintelui Agenției Naționale a Zonei Montane în termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

La propunerea Ministerului Finanțelor, Agenției Naționale a Zonei Montane și a Ministerului Agriculturii și Alimentației, guvernul va stabili în termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi, modul de identificare pe circuitul bancar a structurilor ce pot beneficia de sprijin financiar, normele de acordare și utilizare precum și controlul alocațiilor, primelor, compensațiilor, subvențiilor și a celorlalte măsuri de sprijin prevăzute de prezenta lege.

Art.122 Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă _____ precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată în Senatul României în ședința din _____, cu respectarea prevederilor art.74 alin (1) și ale art.77 alin(2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din _____, cu respectarea prevederilor art.74 alin.(1) și ale art.77 alin.(2) din constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR ION DIACONESCU

București _____ 2000
Nr.

SISTEMUL MONTAN ROMÂNESC: DEZVOLTARE MONTANĂ DURABILĂ

